

Č. j.: NFA 00297/2015

NFA

**Výroční zpráva
Národního filmového archivu
za rok 2014**

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2014

Sídlo archivu a kontakty: Malešická 12, 130 00 Praha 3
IČ: 00057266
tel.: 778 522 729
e-mail: nfa@nfa.cz
ID datové schránky: tg8i2zq
<http://www.nfa.cz>

Zřizovatel archivu – sídlo a kontakty: Ministerstvo kultury České republiky
Maltézské nám. 1, 118 16 Praha 1
IČ: 00023671
tel.: 257 085 111
e-mail: epodatelna@mkcr.cz
ID datové schránky: 8spaaaur
<http://www.mkcr.cz>

Akreditace podle zákona č. 499/2004 Sb.: akreditace byla udělena na základě rozhodnutí odboru archivní správy spisové služby Ministerstva vnitra ČR ze dne 25. února 2009 (Č.j. MV-9555-5/AS-2008)

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2014 (dále jen zpráva) byla vyhotovena na základě odst. (1) a (2) § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva byla rovněž vyhotovena v souladu s metodickým návodem odboru archivní správy Ministerstva vnitra (Č.j. AS-366/1-2005) ze dne 24. února 2005 – metodika zpracování výročních zpráv specializovaných, bezpečnostních a soukromých archivů.

Obsah:

I.	Personální podmínky archivu	3
II.	Celkové množství uložených archiválií	3
III.	Výběr, zpracovávání a využívání archiválií	4
	III. 1. Výběr archiválií	4
	III. 2. Zpracovávání archiválií	4
	III. 3. Využívání archiválií	5
IV.	Stav archiválií	6
V.	Konzervace a restaurování archiválií	6
VI.	Odborné a společenské aktivity NFA	7
	VI. 1. Grantové projekty s účastí NFA	9
	VI. 2. Ediční činnost NFA	14
	VI. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA	15
	VI. 4. Pedagogická činnost pracovníků NFA	18
	VI. 5. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku	20
	VI. 6. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí	22
	VI. 7. Spolupráce NFA s tiskem, rozhlasem a televizními společnostmi	23
	VI. 8. Účast NFA na výstavách	23
VII.	Knihovna NFA	24
	VII. 1. Akviziční činnost	25
	VII. 2. Knihovní fond a sbírky	26
	VII. 3. Zpracování fondu	26
	VII. 4. Výpůjční protokol a služby	28
	VII. 5. Rešeršní, bibliografická a informační činnost	30
	VII. 6. Organizace, správa a ochrana fondu	30
	VII. 7. Informační systém knihovny a jeho správa	30
	VII. 8. Kooperace, programy a projekty knihovny a další činnost	31

I. Personální podmínky archivu

Národní filmový archiv (dále jen NFA) vznikl k 1. červenci 1992 na základě rozhodnutí ministra kultury České republiky (č. 31/1992 ze dne 8. října 1992, Č.j. 10 625/92) jako nástupnická organizace Českého filmového ústavu. Do 31. prosince 2004 byl NFA archivem zvláštního významu.

V souladu s odst. (2) § 80 zákona č. 499/2004 Sb. měl NFA od 1. ledna 2005 status specializovaného archivu a k tomuto datu byl rovněž v souladu s uvedeným zákonem pokládán za akreditovaný archiv.

Ke dni 25. února 2009 prokázal NFA splnění podmínek stanovených v § 61 zákona č. 499/2004 Sb. a k tomuto dni mu byla rozhodnutím odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR (Č.j. MV-9555-5/AS-2008) udělena akreditace pro výkon činnosti specializovaného veřejného archivu.

Generálním ředitelem NFA je PhDr. Michal Bregant. NFA aplikuje třístupňový systém řízení organizace (generální ředitel NFA – ředitel/ředitelka sekce NFA – vedoucí oddělení NFA). NFA je rozdělen do čtyř sekcí: Sekce generálního ředitele (SGŘ), Sekce audiovizuálních sbírek (dále jen SAS), Sekce neaudiovizuálních sbírek, výzkumu a informací (dále jen SNS) a Sekce vnějších vztahů (dále jen SVV). Ředitelkou SAS je Mgr. Anna Batistová, Ph.D., ředitelkou SNS je Mgr. et MgA. Tereza Czesany Dvořáková, Ph.D., ředitelem SVV je Bc. Aleš Rumpel.

Systemizovaný stav pracovníků NFA v roce 2014 byl 122 zaměstnanců, skutečný stav činil 121 zaměstnanců.

II. Celkové množství uložených archiválií

NFA vede v základní evidenci Národního archivního dědictví (dále jen NAD) 188 evidenčních listů NAD. NFA pečuje o následující archivní soubory: 85 fondů filmových institucí, 70 osobních fondů, 9 sbírek filmových a audiovizuálních materiálů, 6 sbírek fotografií, 1 sbírku reklamních a propagačních materiálů, 2 sbírky filmových plakátů, 11 sbírek jednotlivin, 1 sbírku archivních negativů fotografií k českým i zahraničním filmům, 1 sbírku zvukových záznamů, 1 sbírku titulkových a dialogových listin a 1 sbírku výtvarných návrhů.

NFA pečuje celkem o 6 102,91 bm archiválií, tj. 169 740 evidenčních jednotek.

Stupeň zpracovanosti archivních souborů v %:

- Zcela zpracováno a inventarizováno: 136 archivních souborů (72,3%)
- Částečně zpracován, inventarizován a nezpracován: 1 archivní soubor (0,5%)
- Zcela nezpracováno: 51 archivní soubor (27,12%)

Základní evidence archivních pomůcek NFA čítá celkem 142 archivní pomůcky.

III. Výběr, zpracovávání a využívání archiválií

III. 1. Výběr archiválií

NFA nepřísluší v souladu s § 7 – 10 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů provádět výběr archiválií u původců ve skartačním řízení.

V roce 2014 neprováděl NFA ani výběr archiválií v mimoskartačním řízení. Získané archiválie NFA nabyly na základě tzv. nabídkové povinnosti dle § 6 zákona č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizu) ve znění pozdějších předpisů. Získané archiválie byly přiřazeny k existujícím archivním souborům.

V roce 2014 NFA nevedl žádné správní řízení podle odst. (3) § 12 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

III. 2. Zpracovávání archiválií

Archivní soubory¹ inventarizované v roce 2014:

2 fondy filmových institucí	▪ Filmový umělecký sbor; 1946 - 1948
	▪ Sdružení premiérových biografů v Československé republice; 1931 - 1939

3 osobní fondy	▪ Novotný Vladimír; 1918 - 1997
	▪ Smrž Karel; (1893) 1897 - 1953 (1970)
	▪ Zvoníček Stanislav; 1935 - 1982

¹ Za názvem archivního souboru je uveden časový rozsah inventarizovaných archiválií.

Od roku 1997 se NFA věnuje digitalizaci obrazových materiálů, především fotografií a plakátů k českým hraným filmům. Výběrově se rovněž digitalizují i obrazové materiály k českým nehraným filmům, zahraničním hraným i nehraným filmům a portréty osobností české i světové kinematografie. V roce 2014 bylo v NFA digitalizováno celkem 1 881 fotografií a 9 plakátů.

K 31. prosinci 2014 bylo v NFA již **digitalizováno celkem 109 722 obrazových materiálů (107 091 fotografií a 2 631 filmových plakátů).**

V Sekci audiovizuálních sbírek zahájila v roce 2014 činnost Digitální laboratoř. Hlavním úkolem pracoviště je archivace nativně digitálních audiovizuálních děl a archivace filmů digitalizovaných. Pořízení základní technické infrastruktury pracoviště (digitální archivní systém, čtyři pracovní stanice s doplňkovým HW a SW, centrální pracovní datové úložiště, vybavení místnosti pro digitální projekci) si vyžádalo investice ve výši 2 500 000,- Kč. Finanční prostředky byly získány z dotace MK ČR a z grantových projektů. Provoz a budování pracoviště zajišťoval v roce 2014 jako technolog i operátor jeden pracovník (úvazek 1,0) ve spolupráci s externími konzultanty, na sklonku 2014 byl přijat na post operátora další pracovník (úvazek 1,0). V roce 2014 bylo archivováno 850 nativně digitálních audiovizuálních děl (objem dat 23 TB) a 480 filmů digitalizovaných (objem dat 19 TB). Pro interní potřeby NFA pracoviště rovněž provádí migraci nefilmových nosičů (VHS, Betacam, U-matic) do souborové podoby.

III. 3. Využívání archiválií

V roce 2014 NFA promítl badatelům 205 filmových kopií v projekční místnosti, Pro různé druhy subjektů NFA vypracoval 194 odborné filmové rešerše

V roce 2014 pracovalo s archivními fondy a sbírkami písemných archiválií 50 badatelů, kteří vykonali celkem 165 badatelských návštěv.

Se sbírkou zvukových záznamů (Oral History) pracovalo 17 badatelů, kteří vykonali celkem 25 badatelských návštěv.

NFA nevedl v roce 2014 žádné správní řízení podle odst. (2) § 38 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

IV. Stav archiválií

Z celkového počtu archivních souborů, které má NFA ve své základní evidenci NAD, je 137 archivních souborů nepoškozeno (72,8%), jako poškozeno je klasifikováno 12 archivních souborů (6,38%). Z důvodu nezpracovanosti nebylo poškození zjišťováno u 39 archivních souborů (20,74%).

V souladu s odst. (3) § 30 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů byla ve druhé polovině března 2014 provedena pravidelná prověrka fyzického stavu archivní kulturní památky „Soubor zabezpečovacích filmových materiálů na bezpečném polyesterovém podkladu dokumentujících ‚Proces s vedením záškodnického spiknutí proti republice‘ (Milada Horáková a spol.).“ Při prověrce nebyly shledány žádné závady. Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR eviduje tuto archivní kulturní památku pod č. 147 na základě rozhodnutí ze dne 22. dubna 2008 (Č.j. MV-36116-2/AS-2008). Uvedený filmový materiál zachycuje průběh největšího politického procesu proti demokratickým silám po roce 1948 a podle dostupných informací jiný podobný materiál neexistuje. Společně s ostatními archiváliemi uloženými v Archivu Českého rozhlasu v Praze a v Národním archivu v Praze, včetně dalších dokumentů vydaných k procesu, tvoří jedinečný soubor pro studium dějin Československa v období komunistické totality.

V. Konzervace a restaurování archiválií

NFA externě restauruje filmové plakáty do velikosti A1 (90x60 cm) a tzv. plakáty úzké (60x30 cm). V roce 2014 bylo v NFA restaurováno celkem 20 filmových plakátů.

V NFA pokračoval proces zabezpečování filmových materiálů. V roce 2014 bylo zhotoveno 9 439 m duplikátních negativů filmů na bezpečném podkladu, duplikační kopii bylo zabezpečeno 7 042 m filmových materiálů. Dále bylo odplísňeno 5 285 m dříve převzatých materiálů, vyčištěno bylo 265 118 m filmových materiálů.

V 1. pololetí roku 2014 proběhla digitalizace a následné restaurování filmu *Ostře sledované vlaky* (1966, režie Jiří Menzel). Tento proces finančně zajistila Nadace české bijáky ve studiu Universal Production Partners, a. s. (dále jen UPP), jež na něm spolupracovalo se zvukovým studiem Soundsquare a NFA. Před zahájením celého procesu proběhl rozsáhlý výzkum archivních pramenů. Restaurovaná verze byla slavnostně uvedena na 49. Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech. Distribuci restaurované verze pro kina má v péči Asociace českých filmových klubů; pro domácí užití je k dispozici na nosiči Blu-ray Disc a DVD. NFA vydal kolektivní

monografii o filmu, kterou editorysky připravil Lukáš Skupa (viz **VI.2 Ediční činnost NFA**).

V roce 2014 byl zahájen projekt nazvaný Digitální restaurování českého filmového dědictví financovaný z EHP a Norských fondů (číslo projektu EHP-CZ06-PDP-1-001-2014) a Ministerstvem kultury ČR. Projekt je zaměřen na digitalizaci a následné restaurování kinematografických děl. Cílem je zpřístupnění českého filmového dědictví široké veřejnosti, a to prostřednictvím nových technologií (nosiče Blu-ray, televizní vysílání v rozlišení HD, moderní kina s digitální projekcí). Projekt bude dokončen v dubnu 2016.

Na základě smlouvy mezi Muzeem Karla Zemana, Ministerstvem kultury ČR a Nadací české bijáky a za účasti odborných pracovníků NFA započal v roce 2014 projekt digitalizace a restaurování tří filmů Karla Zemana: *Cesta do pravěku* (1955), *Vynález zkázy* (1958), *Baron Prášil* (1961).

V roce 2014 začal NFA pracovat na dalších dvou projektech digitalizace a následného restaurování filmů *Staré pověsti české* (1952, režie Jiří Trnka) s podporou Ministerstva kultury a Plzně - Evropského hlavního města kultury 2015, a *Kouř* (1990, režie Tomáš Vorel) v úzké spolupráci se Státním fondem kinematografie. Oba projekty budou dokončeny v prvním pololetí roku 2015.

VI. Odborné a společenské aktivity NFA

Generální ředitel NFA PhDr. Michal Bregant dále pracoval v České komisi pro UNESCO, v Umělecké radě Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze a předsedal Akademickému senátu Akademie múzických umění v Praze. V červnu 2014 byl zvolen členem výkonného výboru ACE (Association des Cinémathèques Européennes).

Vladimír Opěla pracoval ve Vědecké archivní radě Ministerstva vnitra ČR jako reprezentant skupiny specializovaných archivů státních příspěvkových organizací.

V roce 2014 se díky získané dotaci Ministerstva kultury ČR podařilo úspěšně zrealizovat část projektu *Webový portál o české kinematografii – Filmový přehled pro 21. století*.² V roce 2014 NFA zahájil detailní analýzu doposud získaných dat,

² Projekt zaměřený na vytvoření webového portálu s komplexními informacemi o české kinematografii si klade za cíl vytvořit prostředí, nabízející návštěvníkům maximálně spolehlivá (několikanásobně ověřená) a odborně zpracovaná data o české kinematografii. Projekt bude zahrnovat encyklopedické informace, jako jsou filmografie, bibliografie či statistiky návštěvnosti, čímž navazuje na tradici tištěných publikací NFA - *Filmového přehledu* a *Filmové ročenky*. Tradiční

probíhaly též zpracování a úprava dat pro potřeby nové databáze. Zároveň probíhal i sběr nových dat pro 270 filmů v kinodistribuci v roce 2014, více než 350 hraných filmů, 450 dokumentárních filmů a 370 animovaných filmů vyrobených v letech 2013 a 2014 (mimo distribuci), 516 společností, 69 osob v kategorii in memoriam, 500 filmových ocenění, 79 filmových festivalů a další položky). Současně vznikl i detailní popis požadavků na obsah, strukturu, funkčnost a vzhled nové databáze na základě exportu a zpracování doposud získaných a zanesených dat z databáze *Faris*, kterou využívala pro svou práci redakce *Filmové ročenky*.³ V roce 2014 byl vybrán poskytovatel nové robustní databáze, rovněž proběhly i kroky potřebné k výstavbě nového webového prostředí.⁴ Vznikla též obsahová koncepce magazínu *Revue*, jež bude součástí portálu a byla zahájena jednání o vypořádání autorských práv k textovým i obrazovým materiálům pro tuto Revui.

U příležitosti oslav Mezinárodního dne archivů (slaví se každoročně dne 9. června) připravil NFA pro veřejnost ve foyer archivního kina Ponrepo výstavu archiválií s názvem *Další život(y) filmů Martina Friče. Plakáty, korespondence, kresby...* Po komentované prohlídce výstavy následovaly projekce raritních filmů Jana Kříženeckého a dalších průkopníků české kinematografie.

NFA ve spolupráci s evropskou archivní asociací Inédits: Amateur Films/Memory of Europe, za finanční podpory Státního fondu kinematografie a Velvyslanectví Lucemburska v ČR uspořádal v Praze ve dnech 30. října – 1. listopadu 2014 konferenci na téma *Amateur Film in the Eastern Bloc*. Konferenční jednání a filmová promítání se uskutečnila v prostorách archivního kina Ponrepo. K účasti na konferenci se registrovalo 52 badatelů, archivářů a filmových profesionálů z 12 evropských zemí.

Dne 29. října 2014 se v prostorách archivního kina Ponrepo uskutečnil slavnostní večer u příležitosti udělení Ceny ministerstva kultury za přínos v oblasti kinematografie a audiovize. Nositelkami Ceny se pro rok 2014 staly dokumentaristka Kristina Vlachová a režisérka Věra Chytilová *in memoriam*. Ceny osobně předal náměstek ministra kultury Mgr. Miroslav Rovenský.

informace doplní aktuality určené industry, metodické pokyny a manuály v oblasti audiovizuálního vzdělávání i popularizující magazín *Revue* k současnosti i historii české kinematografie. Vybrané texty budou překládány do angličtiny pro mezinárodní publikum a k propagaci českého filmu ve světě.

³ Zpracováno bylo více než 51 000 kontaktů, 19 400 filmových titulů. Tyto procesy zabraly 4000 hodin.

⁴ User's experience analýza a design, grafické návrhy, testování navržených struktur a obsahu koncovými uživateli, HTML 5/CSS.

VI. 1. Grantové projekty s účastí NFA

Projekt Knihovny Národního filmového archivu na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích IX.

- podprogram VISK 7 – Národní program mikrofilmování a digitálního zpřístupňování dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru - Kramerius v rámci „Programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven“
- řešitel projektu: Mgr. Pavla Janásková
- dotace 33 000 Kč
- příjemcem dotace byl spojen s 30% finanční spoluúčastí NFA
- hlavním cílem projektu bylo zajistit záchranu dalších titulů českých filmových periodik a monografií, navázat na mikrofilmování a digitalizaci provedené v uplynulém desetiletí a rozšířit Digitální knihovnu Národního filmového archivu o další tituly z oboru filmu
- konkrétně byly reformátovány (mikrosnímkování, digitalizace, metadata, OCR) tyto tituly o rozsahu 2 230 stran: monografie *Vývoj a význam kinematografie a filmu* / K. Smrž (1922), *Jak se píše filmové libreto* / K. Lamač (1923), *Kinematograf* / J. Petr (1921), *Jak psáti pro film?* / V. A. Jarol (1923), *Film* / K. Teige (1925), *Film* / K. Smrž (1924) a periodika *Československý kinotechnik* (1935-1939), *Telehor* (1936), *Ekran* (1934), *Presse-Dienst der Böhmisch-Mährischen Filmzentrale* (1941-1942) a *Studio: aventinská revue pro film a fotografii* (1928-1932) až na úroveň analytickou (články).
- více: <http://visk.nkp.cz/VISK7.htm>

Projekt Zvýšení dostupnosti a inovace informačních služeb Knihovny NFA

- podprogram VISK 3 – *Informační centra veřejných knihoven - ICEKNI* v rámci „Programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven“
- řešitel projektu: Mgr. Pavla Janásková
- dotace 113 000 Kč
- příjemcem dotace byl NFA s 30% finanční spoluúčastí

- hlavním cílem projektu bylo zajistit spolehlivost dostupnosti informačních služeb a stabilitu provozu a tvorby databází a přispět k naplnění cílů konsorciálních projektů (LR1307, LR 1308 a VISK8A) a filmového vzdělávání
- konkrétně byly rozšířeny uživatelské licence Caché o licenci Web add-On, tímto inovativním řešením byly odstraněny výpadky informačního systému z přetížení, řešení zdokonalilo spolehlivost a efektivnost práce s databázemi a jejich tvorbu a zároveň stabilitu pro čtenáře přistupující prakticky 24h denně odkudkoli ke službám, a to bez rizika, že zvýšená návštěvnost elektronických zdrojů a on-line katalogu KNFA způsobí problémy s provozem; dále byly zkvalitněny podmínky pro studium pramenů v digitální a elektronické podobě ve studovně a pro odbornou práci při tvorbě databází instalací třinácti nových počítačů s OS Windows 8.1 nahrazujících počítače z roku 2007 s OS Windows XP (od roku 2014 bez technologické podpory výrobce) a vzniklo jedno bezbariérové studijní místo v přízemí budovy v badatelně
- více: <http://visk.nkp.cz/VISK3.htm>

Elektronické informační zdroje pro humanitní a společenské vědy (2013-2017, MSM/LR)

- registrační číslo projektu: LR1307
- projekt v rámci programu LR – Informace – základ výzkumu (2013–2017); poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- příjemcem projektu byla Masarykova univerzita v Brně
- NFA jako člen konsorcia s finanční spoluúčastí
- koordinátor za NFA: Mgr. Pavla Janásková
- projekt je zaměřen na zajištění celostátních licencí a národních multilicencí elektronických informačních zdrojů z oborů anglofonních literatur, klasických studií, umělecko-historických oborů, filmové vědy a práva
- v NFA a uživatelům knihovny prostřednictvím vzdáleného přístupu byly zpřístupněny tyto EIZ⁵:
 - ***Film Indexes Online:***

⁵ EIZ = elektronický informační zdroj.

- *Film Index International*
- *FIAF International Index to Film Periodicals Plus*
- *American Film Institut Catalog*
- ***EBSCO Film and Television Literature Index with Full Text***
- financování formou grantu je zajištěno do konce roku 2017
- projekt navazoval na úspěšné grantové projekty 1N04122 (realizováno 2004–2008, 2009) a VZ09013 (realizováno 2010–2011, 2012)
- více o projektu: <http://www.isvav.cz/projectDetail.do?rowId=LR1307>
- web projektu: http://www.phil.muni.cz/wkaa/home/veda/eliza/view?set_language=cs

Národní knihovna ČR – rozvoj informační infrastruktury VaVal pro humanitní obory (2013–2017, MSM/LR)

- registrační číslo projektu: LR1308
- projekt v rámci programu LR – Informace – základ výzkumu (2013–2017); poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- příjemcem projektu byla Národní knihovna ČR v Praze
- NFA jako člen konsorcia s finanční spoluúčastí
- koordinátor za NFA: Mgr. Pavla Janásková
- cílem projektu bylo zajistit kontinuální pokračování **multilicenčního přístupu** do plnotextových multioborových databází fy EBSCO
- v NFA a uživatelům knihovny prostřednictvím vzdáleného přístupu byl zpřístupněn tento EIZ:
 - ***EBSCO Academic Search Complete***
- financování formou grantu je zajištěno do konce roku 2017
- projekt navazoval na úspěšné grantové projekty řešené v programech MŠMT ČR Informační zdroje pro výzkum a vývoj - LI (2000-2003), Informační infrastruktura výzkumu - 1N (2004-2008) a Informační zdroje pro výzkum - INFOZ (2010-2011), projekt VZ09006 (realizováno 2010–2011, 2012)

- více o projektu: <http://www.isvav.cz/projectDetail.do?rowId=LR1308>
- web projektu: <http://www.izevo.cz/>

Multilicenční zpřístupnění českých elektronických informačních zdrojů v roce 2014

- podprogram VISK 8/A v rámci „Programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven“
- podprogram je zaměřen na multilicenční zpřístupnění mediálních databází
- NFA jako člen konsorcia s finanční spoluúčastí
- koordinátor za NFA: Mgr. Pavla Janásková
- v Knihovně NFA je na období 1. 4. 2014 – 31. 3. 2015 zajištěn přístup do EIZ:
 - **Anopress.cz** - unikátní databáze monitoringu médií s archivem od roku 1996
 - **Library PressDisplay** - webový portál speciálně určený pro knihovny a vzdělávací instituce
- více: <http://visk.nkp.cz/VISK8A.htm>

EFG 1914 (The European Film Gateway 1914)

- registrační číslo projektu: CIP 297266
- dvouletý projekt programu Information and Communications Technologies (ICT) Policy Support Programme probíhal v období 15.2.2012–14.2.2014
- koordinátorem projektu byl Deutsches Filminstitut – DIF (Frankfurt n. Mohanem), na projektu se podílelo 26 partnerů z 16 evropských zemí včetně 21 evropských filmových archivů, filmoték a muzeí
- cílem projektu byla digitalizace filmových (hrané, dokumentární, zpravodajské filmy) i nefilmových děl (fotografie, plakáty, textové dokumenty) k tématu 1. světové války a jejich následné zpřístupnění profesionálům, studentům a široké veřejnosti prostřednictvím již existujícího webového portálu The European Film Gateway (EFG): <http://www.europeanfilmgateway.eu>
- během projektu bylo digitalizováno a následně zpřístupněno 654 hodin filmových materiálů a na 5 600 nefilmových materiálů souvisejících s 1. světovou válkou

- NFA v rámci projektu digitalizoval a zpřístupnil 17 filmů (o celkové délce 3 hod.), 379 fotografií, 6 plakátů, textové dokumenty k výrobě filmu *Plukovník Švec* (41 stran), 104 svazky periodik a 5 knih (celkem 3 991 stran)
- veškeré informace a digitální materiál poskytnuté filmovými archivy byly rovněž začleněny prostřednictvím Evropské digitální knihovny (Europeana) mezi ostatní materiály evropského kulturního a vědeckého dědictví
- více o projektu: <http://project.efg1914.eu/>

FORWARD⁶

- registrační číslo projektu: CIP 325135
- projekt byl zahájen 1.7.2013 jako tříletý projekt programu Information and Communications Technologies (ICT) Policy Support Programme
- koordinátorem projektu je Cinémathèque Royale de Belgique z Bruselu, na projektu se podílí 13 partnerů, kromě evropských filmových archivů a evropské asociace ACE sdružující filmové archivy (Association des Cinémathèques Européennes) jsou to rovněž CINECA (Consorzio Interuniversitario Cineca) a Focal International Ltd.
- hlavním cílem projektu je navrhnout a vytvořit komplexní evropský systém pro určování autorskoprávního statutu audiovizuálních děl (včetně děl sirotčích) sloučením národních informačních zdrojů v této oblasti napříč EU

Metodiky digitalizace národního filmového fondu

- registrační číslo projektu: DF13P010VV006
- projekt řešený v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI)
- období řešení: 2013-2017
- hlavní řešitelem je Akademie múzických umění v Praze, NFA jako spoluřešitel
- cílem projektu je stanovení objektivní metodiky hodnocení kvality kinematografického obrazu z pohledu zrakového vjemu diváka s cílem vytvoření rovnocenné restaurované digitální kopie v porovnání s mateřskými archivními filmovými obrazovými zdroji

⁶ FORWARD = Framework for a EU-wide Audiovisual Orphan Works Registry.

- po neřešitelných neshodách s řešiteli za AMU (zejména kvůli tzv. teorii DRA) se NFA rozhodl z projektu vystoupit, což oznámil dne 9.12.2014 dopisem adresovaným rektorovi AMU.

VI. 2. Ediční činnost NFA

- Česálková, Lucie: *Atomy věčnosti. Český krátký film 30. až 50. let.* Praha: Národní filmový archiv 2014, 444 s., ISBN 978-80-7004-163-5. Na základě analýzy písemných pramenů i dobové filmové produkce kniha detailně mapuje proměnu postoje státu i filmového oboru ke krátkým filmům, které jsou nahlíženy jako prostředky mediální kultivace a disciplinace diváků prostřednictvím institucí.
- Klimeš, Ivan (ed.): *Ej, bogatýře Makoviči obrazotvorče... Z korespondence Martina Friče a Jaroslava Žáka 1938–1948.* Praha: Národní filmový archiv 2014, 184 s., ISBN 978-80-7004-161-1. Edice sedmi desítek dopisů, které si mezi sebou vyměnili filmový režisér Martin Frič a spisovatel Jaroslav Žák v letech 1938 – 1948. Vzájemná korespondence odráží každodenní život v uvedeném období, poměry ve filmovém oboru za protektorátu i po zestátnění kinematografie v roce 1945 a rovněž i rodinné peripetie obou aktérů.
- Klimeš, Ivan: *Kinematograf! Věvec studií o raném filmu.* Praha: CASABLANCA – Václav Žák, Národní filmový archiv 2014, 262 s., ISBN 978-80-87292-22-8 (Casablanca), ISBN 978-80-7004-158-1 (NFA). Kniha obsahuje 15 studií z posledních deseti let, které se zabývají tématem „raného filmu“ – obdobím, kdy se film snažil prosadit jako svébytný a společensky uznávaný kulturní fenomén, kdy se ustavovala instituce kina a kdy se také formovala budoucí podoba tohoto média.
- Skupa, Lukáš (ed.): *Ostře sledované vlaky.* Praha: Národní filmový archiv 2014, 331 s., ISBN 978-80-7004-162-8. Kniha obsahuje podrobnou zprávu o digitalizaci a následném restaurování filmu, pět odborných studií věnovaných různým aspektům výroby a uvádění filmu, čtyři nově pořízené rozhovory s filmovými pracovníky, edici archivních dokumentů i dobových publikovaných textů. Přílohy obsahují přehled nejdůležitějších výrobních dat a přehled výrobních nákladů.
- **Iluminace**, časopis pro teorii, historii a estetiku filmu (vychází od roku 1989, od roku 1993 čtvrtletně)⁷

⁷ Iluminace je jediný domácí recenzovaný časopis pro vědeckou reflexi kinematografie, již nahlíží z hledisek teoretických, historických i estetických. Klade důraz na původní výzkum a interdisciplinární přístupy a v posledních letech se ve vyšší míře orientuje na mezinárodní autorskou i čtenářskou obec. Monotematický blok textů v každém čísle doplňují studie mimo hlavní

Témata jednotlivých čísel:

č. 1/2014: Filmové festivaly

č. 2/2014: nebylo společné téma

č. 3/2014: Screen Industries in East-Central Europe III: Industrial Authorship

č. 4/2014: Scenáristika: teorie, historie, praxe

- **Ponrepo** – programové brožury archivního kina NFA: 5 dvoměsíčních čísel, 10 měsíčních čísel, 1 specializovaná informační brožura (Cinefest)

VI. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA

Mgr. et Mgr. Barešová, Marie:

- *Sound Recordings Collection in National Film Archive Prague*. Příspěvek na konferenci The XVIII International Congress of Oral History. Španělsko, Barcelona, 9.–12.7.2014.
- *Sbírka zvukových záznamů*. Příspěvek na XIII. setkání historiků a příznivců orální historie hrad Sovinec, 5.–6.7.2014.

Mgr. Batistová Anna, Ph.D.:

- *Strategie digitalizace a zpřístupňování sbírek*. Příspěvek na konferenci Prezentace kulturního dědictví on-line, Praha, Národní muzeum, 12.11.2014.
- *Společný studijní program CAS FAMU a NFA*. Příspěvek na konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě, Praha, Národní archiv, 26.–27.11.2014.

PhDr. Bregant, Michal:

- *Hamidova česká léta. Prostor a čas v jeho prvních filmech*. In: Michael Omasta (ed.): Alexander Hackenschmied. (Bez)účelná procházka. Praha: AČFK – CASABLANCA – Václav Žák, s. 29–50.

Mgr. Čechová, Briana:

- *Proměny ruské identity*. In: XXI. Seminář ruských filmů. Hodonín: Dům kultury 2014, s. 12, 15, 20–21.
- *Bitva o koleje, Člověk bestie*. In: Michalovič, Michal – Kaňuch, Martin (eds.): *Vlak zvaný film*. Bratislava: SFÚ 2014.

téma, rozhovory, recenze odborné literatury, edice archivních materiálů, prezentace sbírek NFA a probíhajících výzkumných projektů.

Mgr. Česálková, Lucie, Ph.D.:

- *Transmédiá: nejprve příběh, pak médium.* Iluminace 26, 2014, č. 1, s. 107–114.
- *Stále ohledáváme. 3x3D na Parallaxu.* Cinepur, 2014, č. 92, s. 23.
- *Populárně-vědecký film a český divák. Rozhovor s Janou Dobášovou.* Cinepur, 2014, č. 92, s. 71.
- *Obnažený autor. Český žurnál 2014.* Cinepur, 2014, č. 94, s. 18–19.
- *Ida. Co říct a co neříct.* Cinepur, 2014 č. 95, s. 31.
- *Gottland. Mýtus jako potvrzování.* Cinepur, 2014, č. 95, s. 34.
- *Sleduj a klikej. Dokumentární film 2.0.* Cinepur, 2014, č. 95, s. 48–51.
- *Mapy ke hvězdám. Hollywood: Společenstvo incestu.* Cinepur, 2014, č. 96, s. 39.
- *Továrna na plátně. Český dokumentární film z průmyslové výroby.* Dějiny a současnost 36, 2014. č. 10, s. 40–41.

Mgr. et MgA. Czesany Dvořáková, Tereza, Ph.D.:

- *Strukturen der Protektoratskinematografie und die Theresienstädter Filmarbeiten.* Příspěvek na konferenci *Filmy z ghett a lágrů: Propaganda – Motáky – Historické prameny, Terezín 4. –7.9.2014.*
- *Národní filmový archiv uvádí Cesta do hlubin studákovy duše.* Lektorský úvod k filmu. Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 8.10.2014.
- *Filmově-vzdělávací projekty Národního filmového archivu.* Příspěvek na konferenci *Archivy školám, archiváři učitelům.* Národní archiv v Praze, 4.–5. 11.2014.
- *Filmově vzdělávací projekty Národního filmového archivu „Program otevřeného filmového vzdělávání“.* Příspěvek na odborném Kolokviu F/AV, Plzeň 15. –16. 11.2014.
- *Seminář financování projektů F/AV v ČR a v zahraničí.* Příspěvek na odborném Kolokviu F/AV, Plzeň 15. –16.11.2014.

Hába, Věroslav:

- *Screwballové komedie. Ve jménu Nové ženy.* In: Katalog 40. Letní filmové školy v Uherském Hradišti. Uherské Hradiště 2014, s. 64–86.

Mgr. Hála, Tomáš:

- *Proměny ruské identity.* In: XXI. Seminář ruských filmů. Hodonín: Dům kultury 2014, s. 5–6, 14, 16, 20, 22, 24, 26–27.
- *Nápravná třída.* Film a doba 60, 2014, č. 3, s. 139–140.
- *Legenda o Suramské pevnosti.* In: Agamalijev, Rašíd – Hála, Tomáš – Chovanec, Andrej (eds.): *Kulturní a duchovní souvislosti ve vrcholných filmech Sergeje Paradžanova.* Olomouc: Pastiche Filmz 2014, s. 18–21.
- *Rozhovor s Jaromírem Šofrem.* In: Skupa, Lukáš (ed.): *Ostře sledované vlaky.* Praha: Národní filmový archiv 2014, s. 172–183.

- *Režisér Elem Klimov jako lídr sovětské filmové přestavby*. Příspěvek na konferenci Film a televize v době tzv. přestavby. Praha, Ústav pro studium totalitních režimů, 4.12.2014.

Mgr. Hasan, Petr:

- *Sdružení premiérových biografů v ČSR (1931–1938)*. Iluminace 26, 2014, č. 4, s. 127–129.

Mgr. Horníček, Jiří:

- *Against the War and Totalitarian Power: Two Examples of Socio-Political Reflection in Amateur Animated Films*. Příspěvek na konferenci Orphan Film Symposium, Nizozemí, Amsterdam, EYE Film Institute, 30.3.–2.4.2014.
- *Back to the Arms of Socialism*. Příspěvek na konferenci The Cold War on Film: Then and Now, Rusko, Moskva, German Historical Institute, 19.–20.9.2014.

Mgr. Janásková, Pavla:

- *Knihovna Národního filmového archivu a její sbírky*. Knihovna plus [online]. 2014, č. 1 [cit. 2014-04-04]. <<http://knihovna.nkp.cz/knihovnaplus141/janask.htm>>. ISSN 1801-5948.

PhDr. Kalašová, Marcela:

- *Prag-Film A. G. (A-B, akciové filmové továrny, a. s.) (1920–1958)*. Iluminace 26, 2014, č. 1, s. 115–117.
- Archivní dokumenty. In: Skupa, Lukáš (ed.): *Ostře sledované vlaky*. Praha: NFA 2014, s. 238–287.

Mgr. Kerbachová, Bohdana:

- *Experimentální filmy Petra Skaly ve sbírkách NFA*. Iluminace 26, 2014, č. 3, s. 103–109.

Doc. PhDr. Klimeš, Ivan:

- *Kinematograf! Věvec studií o raném filmu*. Praha: CASABLANCA – Václav Žák, NFA 2014, 262 s.
- *Ej, bogatýre Makoviči obrazotvorče... Z korespondence Martina Friče a Jaroslava Žáka*. Praha: NFA 2014, 184 s.
- *Alfréd Radok – filmař*. Příspěvek na konferenci Alfréd Radok mezi divadlem a filmem. Praha, Městská knihovna, 24.11.2014.
- *Na úsvitu filmového školství*. Příspěvek na workshopu k dějinám Akademie múzických umění v Praze, 15. prosince 2014.

Mgr. Kutil, Jiří:

- *Ringler-Film (Jack Ringler, Arnoštka Ringlerová) 1935–1943 (1946)*. *Illuminace* 26, 2014, č. 3, s. 110–113.

Pommeau, Jeanne

- *Restaurování filmu Příchozí z temnot*. *Illuminace* 26, 2014, č. 2, s. 144–150.
- Zpráva o digitalizaci filmu *Ostře sledované vlaky*. In: Skupa, Lukáš (ed.), *Ostře sledované vlaky*. Praha: Národní filmový archiv 2014, s. 19–27. (ve spolupráci s J. Zahradníčkem)

Mgr. Štuller, Jaroslav:

- *Klub filmových referentů a publicistů (1930–1933)*. *Illuminace* 26, 2014, č. 2, s. 151–154.

Bc. Zahradníček, Jan:

- Zpráva o digitalizaci filmu *Ostře sledované vlaky*. In: Skupa, Lukáš (ed.), *Ostře sledované vlaky*. Praha: Národní filmový archiv 2014, s. 19–27. (ve spolupráci s J. Pommeau)

VI. 4. Pedagogická činnost pracovníků NFA

Mgr. Batistová, Anna, Ph.D.:

- *Digitální kinematografie – výzva pro historiografii filmu?* Hostující přednáška na Ústavu filmu a audiovizuální kultury, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně, 12.–15.5.2014
- *„No jo, ale to musej bejt ty nejkrásnější, který tady máme!“ O digitálním restaurování domácího filmového dědictví.* Přednáška na veletrhu Svět knihy, Praha, 18.5.2014
- *Filmový archiv a péče o filmové dědictví.* Přednáška v rámci projektu filmového vzdělávání Kapitoly z dějin filmu, Ponrepo, 3.6.2014
- *Národní filmový archiv.* Přednáška pro studenty ze Seminar für Filmwissenschaft, Universität Zürich, v rámci festivalu Il cinema ritrovato. Itálie, Bologna, 1.7.2014 (přednáška se uskutečnila v rámci festivalu Il cinema ritrovato)

PhDr. Bregant, Michal:

- *Czech New Wave.* Cyklus přednášek pro FAMU International, zimní semestr 2014/2015.
- *Teorie dramatu I., Teorie dramatu II.* Cykly přednášek pro FAMU, letní semestr 2013/2014 a zimní semestr 2014/2015.

Mgr. et MgA. Czesany Dvořáková, Tereza, Ph.D.:

- *Národní filmový archiv a další audiovizuální archivy v ČR*. Přednáškový blok v rámci předmětu Archivy a práce s prameny na Ústavu filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, 2.4.2014.

Mgr. Čechová, Briana:

- *František Vlácil a žánr historického filmu* (přednáška v rámci retrospektivy Pocta Františku Vlácilovi; Bio Ořechovka v Praze)
- *Poetický realismus a Marcel Carné* (přednáška v rámci kurzu Otevřeného filmového vzdělávání v archivním kině Ponrepo)

Hába, Věroslav:

- *Screwballové komedie* (lektorský cyklus v rámci Letní filmové školy 2014 v Uherském Hradišti)
- *Ve jménu Nové ženy* (lektorský cyklus v rámci Letní filmové školy 2014 v Uherském Hradišti)

Mgr. Hála, Tomáš:

- *Kinematografie SSSR 1945–1970* (přednáška; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)
- *Sovětská kinematografie po roce 1960* (přednáška; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)
- *Sovětská kinematografie 60. let* (přednáška; Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze)

Mgr. Janásková, Pavla:

- *Informační zdroje z oboru filmu* (informační lekce pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 8.11.2014)

Mgr. Mertová, Michaela:

- *Dějiny animovaného filmu* (přednáška; Ateliér animované a interaktivní tvorby Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni)
- *Animované a trikové reklamy v kinech první republiky* (přednáška; Krajská vědecká knihovna v Liberci)
- *Začátky animovaného filmu na území dnešní České republiky* (přednáška; Krajská vědecká knihovna v Liberci)

NFA v roce 2014 zintenzivnil svou činnost v oblasti filmové výchovy. Také díky finanční podpoře odboru médií a audiovize MK ČR a Státního fondu kinematografie se podařilo zásadním způsobem rozšířit diskuzi o problematice filmové výchovy v České republice.

Vznikl webový rozcestník filmvychova.cz, odborníci z řad akademiků zpracovávají pro NFA implementaci zahraničních metodik filmové výchovy.

V říjnu 2014 získal NFA akreditaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k provádění vzdělávacích programů akreditovaných pro účely zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, a dále akreditaci k provádění deseti vzdělávacích programů o filmu v režimu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Ve spolupráci s Filmovou a televizní fakultou Akademie múzických umění v Praze realizoval NFA 25.4.2014 v kině Ponrepo kolokvium o filmové výchově spojené se setkáním a diskuzí s pedagogy. Ve dnech 15. –16.11.2014 se v Plzni za spoluorganizace NFA uskutečnilo další odborné Kolokvium F/AV, jehož výsledkem je vznik neformální pracovní skupiny filmové/audiovizuální výchovy, složené ze zástupců uvedených institucí i aktivních pedagogů.

Ve spolupráci s Free Cinema o. p. s. byly od března 2014 v kině Ponrepo pilotně zahájeny pravidelné nedělní projekce pro rodiče s dětmi *Ponrepo dětem*, a také programy pro mateřské, základní a střední školy, které se konají většinou v pracovních dnech v dopoledních hodinách. Od září 2014 probíhají obě akce již v rámci běžného provozu. Spolu s Free Cinema o. p. s. a FAMU v roce 2014 pokračoval v kině Ponrepo také Filmový kurz, který kombinuje praktické a teoretické vzdělávání ve filmu zejména pro mladé zájemce. NFA ve spolupráci s Free Cinema o. p. s. a dalšími regionálními partnery (Asociace českých filmových klubů, Centrum dokumentárního filmu, CinPort aj.) podporuje vznik a rozvoj regionálních center filmové výchovy a tak další prezentace a realizace aktivit filmové výchovy v regionech. V roce 2014 byly realizovány workshopy na Letní filmové škole v Uherském Hradišti, prezentace v rámci industry programu festivalu Ostrava-kamera-okó, vzdělávací programy na Mezinárodním festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě anebo dílny a projektové dny ve Frýdku-Místku a Táboře.

VI. 5. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku

V roce 2014 proběhlo v archívním kině Ponrepo **520** veřejných projekcí, které navštívilo **14 471** diváků (v roce 2013: 512 projekcí a 13 355 diváků). V rámci dlouhodobého programu v roce 2014 připravili dramaturgové kina mj. retrospektivy režisérů Françoise Truffauta, Jana Švankmajera a Alfréda Radoka (100. výročí narození). Pokračoval i cyklus českých filmů s anglickými titulky „Czech Stars English Friendly“ zaměřený na zahraniční rezidenty a návštěvníky Prahy. Pokračování

programu bylo tentokrát orientováno na filmy s výraznými hereckými osobnostmi.

Archivní kino Ponrepo se rovněž podílelo i na řadě jednorázových akcí:

- Oficiální repríza krátkometrážní soutěžní sekce ***Semaine de la Critique*** (19.–20.9.2014) s mimořádnou návštěvností přes 160 diváků (2 projekční bloky).
- ***Muzejní noc*** (14.6.2014) – archivní kino Ponrepo se opět připojilo k desítkám pražských muzejních a paměťových institucí a nabídlo projekce snímku *Dobývatelé ztracené archy* (*Raiders of the Lost Ark*, USA 1981, režie Steven Spielberg);
- ***Betlémská kulturní noc*** (11.9.2014) – akce proběhla ve spolupráci s Galeríí Jaroslava Fragnera a dalšími institucemi sídlícími okolo Betlémského náměstí v Praze 1. NFA připravil tematický večer věnovaný fenoménu *flicker* efektu ve filmové tvorbě;
- ***JustImpro!*** (19.10.2014) - pilotní akce improvizální skupiny JustImpro!, která pravidelně vystupuje mj. ve Švandově divadle a nyní i v Ponrepu s filmově zaměřenými vystoupeními (dabování slavných filmových scén, filmové žánry apod.). představení bylo zcela vyprodáno;
- ***Home Movie Day aneb Den s rodinným filmem v kině Ponrepo*** (18.10.2014) – celosvětová akce zaměřená na rodinný film, jejímž cílem je upozornit na fenomén rodinné kinematografie a důležitost uchování tohoto specifického audiovizuálního svědectví pro budoucí generace. NFA nabídl majitelům rodinných filmů posouzení kvality a stavu jejich snímků a v případě zájmu i možnost projekce na plátno. V podvečer se posléze uskutečnilo promítání vybraných rodinných filmů ze sbírek NFA;
- ***Cinemaspot*** (4.–7.12.) workshop se stal novou pravidelnou akcí, při níž studenti FAMU v partnerské spolupráci s Programem otevřeného filmového vzdělávání pořádají v archivním kině Ponrepo masterclass s filmovým profesionálem. Ten pak následující dny odborně vede pět přihlášených štábů při realizaci jejich krátkometrážních snímků. Natočené snímky se na konci workshopu promítají. Prvním mentorem byl režisér Radim Špaček; workshopy budou probíhat ve čtyřměsíčních intervalech.

V roce 2014 poskytl NFA ze svých sbírek řadu filmů pro domácí filmové přehlídky a festivaly – MFF Karlovy Vary, Anifilm, 70mm Film Fest Krnov, Letní filmová škola v Uherském Hradišti, Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava, Mezinárodní festival pro děti a mládež Zlín, Finále Plzeň, Be2Can, Ostrava kamera oko, filmový

festival v Litoměřicích, retrospektivy v kině Ořechovka, filmová přehlídka v Boskovicích, Kino na hranici.

NFA dlouhodobě spolupracuje s univerzitami a školami, kterým poskytl filmy pro studijní projekce: Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze, Janáčkova akademie múzických umění v Brně, Masarykova Univerzita v Brně a Palackého univerzita v Olomouci.

VI. 6. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí

NFA přistupuje aktivně k prezentaci českého filmového dědictví v zahraničí. Tato agenda náleží meritorně Českému filmovému centru (ČFC), které je součástí Sekce vnějších vztahů NFA. ČFC zajišťuje přítomnost české kinematografie na festivalech v Berlíně, Cannes, Clermont-Ferrand a dalších a pomáhá českým filmovým producentům uplatňovat jejich filmy i na řadě dalších festivalů. Na základě dlouhodobé spolupráce s některými významnými filmovými festivaly či kulturními centry po celém světě NFA (spolu)pořádá přehlídky českých filmů, které si získávají velké uznání od kritiky či odborné veřejnosti. V roce 2014 se ve spolupráci s NFA uskutečnila ucelená přehlídka filmů Jana Němce v různých městech po Spojených státech amerických. NFA spoluorganizoval nejvýznamnější přehlídku české kinematografie v Brazílii. Ve třech městech – Rio de Janeiro, Sao Paulo, Porto Alegre – se prezentovalo ve více než padesáti projekcích 24 filmů české nové vlny, výhradně ze sbírek NFA. V roce 2014 rovněž proběhla v Rio de Janeiro ucelená retrospektiva filmů Jiřího Menzela s více než deseti tituly.

Kromě zmíněných ucelených prezentací, ke kterým je možné připočítat také retrospektivu Věry Chytilové v Americkém filmovém institutu anebo rozsáhlé prezentace české nové vlny v Rumunsku či ve Švýcarsku, uvedl NFA své filmy také na mnohých světových festivalech – mj. Annecy, Pesaro, Bologna, Vratislav, Hirošima, Melbourne, Sydney, Bonn, Maribor, Paříž, Brusel, Káhira.

NFA rovněž spolupracuje s Českými centry a členskými archivy FIAF. Ve spolupráci s těmito institucemi uspořádal NFA projekce českých filmů v Soulu, Londýně, New Yorku, Mnichově, Stockholmu, Berlíně, Leedsu, Amsterdamu a v dalších městech.

V roce 2014 uvedl NFA více než 200 filmů české provenience na více než 80 filmových akcích po celém světě.

VI. 7. Spolupráce s tiskem, rozhlasem a televizními společnostmi

NFA participuje poskytováním různých filmových i nefilmových materiálů na výrobě cyklů Máme rádi Česko II pro TV PRIMA, Historie.cs, Naše velká válka, Raport o velké válce či Zvláštní znamení touha pro Českou televizi. Kromě těchto větších televizních projektů poskytl NFA materiály pro další desítku různých projektů, které vznikly v ČT, TV Nova, TV Prima a TV Barrandov. Odborní pracovníci NFA vystoupili jako hosté v pořadech věnovaných kinematografii v televizních (ČT24, ČT1, ČT Art, TV Nova) i rozhlasových stanicích (Český rozhlas 1 –Radiožurnál, Český rozhlas 2 aj.).

VI. 8. Účast NFA na výstavách

V roce 2014 NFA spolupracoval na následujících výstavách:

- *Aféry*. Národním muzeem v Praze (Nová budova), 28.11.2013–30.9.2014
- *Plakát v souboji ideologií*. Galerie DOX v Praze, 13.2.–19.5.2014
- *Pivovarnictví v Pardubickém kraji*. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, 2.3.–11.5.2014
- *Nedokončená dálnice Vratislav – Brno – Vídeň*. Technické muzeum v Brně, 3.3.–8.6.2014
- *Kdo jsem. Bohumil Hrabal: spisovatel – Čech – Středoevropan*. Letohrádek Hvězda v Praze, 1.4.–31.8.2014
- *Sokol v umění*. Dům umění v Opavě, 10.4.–11.5.2014
- *Historie povodní*. Muzeum hlavního města Prahy, 30.4.–19.10.2014
- *VII. Nový zlínský salón 2014*. Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, 14.5.–31.8.2014
- *Japonismus v českém umění*. Národní galerie v Praze (Salmovský palác), 15.5.–7.9.2014
- *Život konopištských pánů ve fotografiích*. Zámek Konopiště, 23.5.2014
- *Vlasta Vostřebalová Fischerová: Mezi sociálním uměním a magickým realismem*. Galerie hlavního města Prahy (Dům U Zlatého prstenu), 27.5.–14.9.2014
- *Další život(y) filmů Martina Friče. Plakáty, korespondence, kresby...* Praha, foyer archivního kina Ponrepo, 8.6.–15.6.2014

- *Smrt kmotřička*. Národní muzeum v Praze (České muzeum hudby), 17.6.2014–1.6.2015
- *V hlavní roli Filmovka*. 40. výročí Letní filmové školy v Uherském Hradišti, 25.7.–3.8.2014
- *Letecká válka – cíl Brno*. Muzeum Města Brna, 25.8.–31.10.2014
- *Pivovarnictví v Pardubickém kraji*. Společenské centrum v Letohradě, 12.9.–28.9.2014
- *Josef Váchal: Magie hledání*. Galerie hlavního města Prahy (Dům U Kamenného zvonu), 17.9.2014–4.1.2015
- *Wer ich bin. Bohumil Hrabal: Schriftsteller – Tscheche – Mitteleuropäer*. Německo, Berlin, Literaturhaus, 26.9.–23.11.2014
- *Animation from East Europe: Creators in Poland, Czech Republic and Croatia*. Japonsko, Museum of Modern Art, Kanagawa (Hayama), 27.9.2014–12.2.2015
- *95. výročí vzniku Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním*. Senát Parlamentu České republiky, Praha, 9.10.–23.10.2014
- *Real Surreal. Meisterwerke der Avantgarde-Fotografie. Das Neue Sehen 1920-1950*. Německo, Kunstmuseum Wolfsburg, 15.11.2014–6.4.2015
- *Alfréd Radok 100/Příběh režiséra (1914–1976)*. Národní galerie v Praze (Veletřzní palác), 26.11.2014–25.1.2015⁸
- *Brněnský Devětsil a multimediální přesahy umělecké avantgardy*. Moravská galerie v Brně (Pražákův palác), 28.11.2014–26.4.2015
- *Pavel Haas – Janáčkův nejnadanější žák*. Moravské zemské muzeum v Brně, 1.12.2014–1.3.2015

NFA rovněž poskytl materiály pro stálou expozici Muzea Brněnska (Svět brněnské buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat).

VII. Knihovna NFA

Knihovna Národního filmového archivu je specializovanou knihovnou, svým fondem a sbírkami představuje nejširší informační základnu odborné filmové literatury v České republice. V roce 2014 plnila Knihovna NFA následující činnosti: akvizice, zpracování

⁸ Pořadatelem výstavy byl Institut umění – Divadelní ústav.

fondu, analytický popis periodik, zajišťování výpůjční činnosti, rešeršní, bibliografická a informační činnost, organizace, správa a ochrana knihovního fondu, správa informačního systému knihovny, správa Digitální knihovny NFA a kooperace s dalšími institucemi. Druhým rokem působila Knihovní rada NFA jako poradní a inicializační orgán vedoucí knihovny.

VII. 1 Akviziční činnost

Doplňování knihovního fondu české provenience bylo zajišťováno průběžně na základě nakladatelských plánů, sledování české filmové produkce a filmových akcí, osobních doporučení a kontaktů. Nákup zahraničních publikací byl sladěn s profilem fondu a vycházel z potřeb a doporučení filmových kurátorů a odborných pracovníků. 30% knihovních přírůstků bylo získáno darem díky vstřícnosti odborné veřejnosti, od zahraničních filmových korporací, českých filmových produkcí a z vydavatelské činnosti NFA a 7% výměnou filmových publikací a periodik ve spolupráci s odd. odbytu. Mimořádné akvizice pozůstalostí filmových osobností byly koordinovány s Odd. písemných archiválií.

Do sbírky filmových scénářů se podařilo ve spolupráci s nabídkovou povinností získat texty k 63 titulům českých filmů – jedná se o různé formy scénáře, synopse, dialogové a titulkové listiny.

Seznamy deziderat scénářů z období 2001–2013 a 1945–2000 byly aktualizovány a zveřejněny na webu NFA s výzvou odborné veřejnosti ke spolupráci na doplnění této sbírky.

V denní evidenci seriálů (časopisy a denní tisk) bylo přijato 2 742 exemplářů čísel periodik, včetně zajištění dobropisů a reklamací nedodaných čísel. Na další období 2015/2016 byl vybrán formou veřejné zakázky malého rozsahu dodavatel zahraničního odborného tisku a bylo vypracováno předplatné na zahraniční a české seriály na rok 2015.

Knihovna NFA děkuje všem, kteří pomáhali v roce 2014 rozšiřovat její fondy.

VII. 2 Knihovní fond a sbírky

Přírůstky (počet knihovních jednotek⁹) v roce 2014:

Fond knih a periodik	1 291
Sbírka scénářů	42
Sbírka separátů	240
Sbírka CD ROM/DVD	26
Celkem	1 607

Celkový stav fondu (počet knihovních jednotek) k 31. 12. 2014:

Knižní fond a vázaná periodika	76 926
Scénáře	10 037
Separáty	14 276
Mikrodokumenty	2 428
CD-ROM/DVD-ROM	396
CD/DVD-nosiče	494
Popisky-drobný tisk	17 922
Sbírka - zahraniční výstřižky	575
Sbírka - zahraniční festivaly	1 122
Celkem knihovních jednotek	124 176

VII. 3 Zpracování fondu

Statistika databází a přírůstek záznamů Knihovny NFA v roce 2014:

Databáze knihovny NFA	2014	Celkový stav k 31. 12. 2014
Katalog	10 234	172 465
Autority	3 782	81 110
Holdiny	6 993	97 150
Heslář	6	1 866
MDT	28	1 607

⁹ Knihovní jednotka (k. j.) = každý samostatný svazek dokumentu, tj. každý výtisk nebo část vícesvazkového díla, konvolut, komplet celého ročníku, nosič speciálních druhů dokumentů.

Databáze KATALOG	2014	Celkový stav k 31. 12. 2014
Knižní fond	2 193	34 861
Souborné záznamy periodik	106	1 009
Svázané ročníky periodik	952	9 608
Jednotlivá čísla periodik	2 742	31 830
Sbírka scénářů	31	6 308
Sbírka separátů	263	14 336
Mikrodokumenty	2	139
CD-ROM a DVD	10	173
Články a statě	3 935	74 201
Celkem	10 234	172 465

Databáze AUTORITY	2014	Celkový stav k 31. 12. 2014
Personálie	1 593	41 813
Filmy	1 727	27 638
Akce	210	5 233
Korporace	251	5 862
Geografická hesla	0	306
Formální deskriptory	1	252
Věcná témata	0	6
Celkem	3 782	81 110

Jmenná a věcná katalogizace a analytický popis¹⁰ dokumentů probíhaly v souladu s doporučenými knihovnickými standardy¹¹. Výsledky zpracování – katalogizační, bibliografické a faktografické záznamy – tvoří databáze KATALOG a AUTORITY, které jsou veřejně přístupné v online katalogu knihovny¹², v interní síti ve studovně knihovny a na všech pracovištích NFA. Spolu se zpracováním nových přírůstků fondu včetně jeho

¹⁰ Jmenný a věcný popis obsahově, nikoliv fyzicky samostatných částí dokumentů, které jsou při bibliografické identifikaci nebo vyhledávání závislé na zdrojovém dokumentu. Výsledkem je analytický záznam.

¹¹ <http://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/katalogizacni-politika/schv>

¹² Online katalog = veřejně dostupný katalog na internetu - <http://arl.nfa.cz> - určený uživatelům knihovny. Kromě vlastního vyhledávání záznamů dokumentů zpřístupňuje řadu dalších služeb prostřednictvím čtenářského konta, např. adresné zasílání informací, vzdálený přístup k elektronickým informačním zdrojům.

evidence¹³ a denní evidence periodik pokračovala intenzivně retrospektivní katalogizace¹⁴ fondu knih a periodik (celkem je zpracováno 76,2 %).

Analyticky byla zpracována tato periodika: A2 č. 24 a 26/2014, Cinema č. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12/2014, Cinepur č. 90/2013 a 91, 92, 93, 94 a 95/2014, Divadelní noviny č. 21 a 22 + příl. /2013 a 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 + příl., 13, 14, 15, 16, 17 a 18/2014, Film a doba č. 3-4/2013 a č. 1-2 a 3/2014, Filmový přehled zvláštní číslo Z/2013, Flash Art č. 30/2014, Iluminace 4/2013 a 1 a 2/2014, Labyrint revue 33-34/2013, Literární noviny č. 12/2014, Paměť a dějiny č. 2/2013, Rozrazil 47-48/2013, Synchron č. 3, 4/2013 + příloha, č. 1 a 2 + příloha a 3/2014, Xantypa č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7-8, 9, 10, 11 a 12/2014, Živel č. 38/2014. Z denního tisku bylo zpracováno a vytvořeno 263 nových separátů.

V rámci retrospektivního analytického zpracování periodik proběhlo zpracování časopisu *Filmový přehled* – celé ročníky 1966, 1967 a polovina ročníku 1968.

VII. 4 Výpůjční protokol a služby

Knihovna NFA zajistila provoz pro veřejnost 49 týdnů v roce (Út, Čt, 9–12 hod. a 13–17 hod.; Pá 9–12 hod.) – celkem bylo otevřeno 805 hodin. Přeprava požadovaných dokumentů z depozitáře byla zajištěna pravidelně jednou týdně. Reprografické služby byly poskytovány dle požadavků uživatelů. Online katalog knihovny a Digitální knihovna NFA byly k dispozici veřejnosti nepřetržitě po celý rok, licencované informační zdroje registrovaným uživatelům vzdáleným přístupem prostřednictvím jejich čtenářského konta. Nabídka elektronických informačních zdrojů ve vzdáleném přístupu byla rozšířena o databáze *Library PressDisplay* a *Filmová ročenka 2012*. Nabídka externích zdrojů se rozrostla o *Databázi exilových a samizdat filmových článků*, *on-line katalog kanceláře Kreativní Evropy MEDIA* a *databázi Český hraný film 1898 – 1970* a dále byly spuštěny *Novinky ve fondu*. Ke zkvalitnění služeb významně přispěl realizovaný projekt *Zvýšení dostupnosti a inovace informačních služeb Knihovny NFA*, který zajistil spolehlivost dostupnosti elektronických informačních zdrojů a stabilitu provozu a tvorby databází v KNFA. Studovna byla vybavena novými počítači a monitory. Registrovaní uživatelé knihovny byli dvakrát ročně adresně informováni o službách a databázích prostřednictvím *Newsletteru Knihovny NFA*. S velkým ohlasem se setkalo

¹³ Přidělení přírůstkového čísla, signatury, čárového kódu v rámci konkrétní sbírky, určení lokace a dislokace – místa uložení knihovní jednotky a dalších služebních údajů.

¹⁴ Opětné zkatalogizování dokumentů metodou de visu ("s knihou v ruce"). Nově vzniklé katalogizační záznamy v databázi nahrazují záznamy v lístkovém katalogu, nevyhovující novým potřebám z hlediska požadavků na obsah záznamů, vyhledávání a služby knihovny.

zapojení KNFA do celostátní akce Týden knihoven, kdy byla poskytována registrace do knihovny zdarma. Pro nové webové stránky knihovny¹⁵ byly zrevidovány všechny texty a vytvořeny uživatelské manuály v novém vizuálu. V souladu s novým občanským zákoníkem byl vypracován nový Knihovní řád KNFA.

Statistika návštěvnosti knihovny a výpůjček v roce 2014:

Registrovaní uživatelé		1 183
Nově registrovaní uživatelé		140
Návštěvníci celkem¹⁶		42 520
Fyzické návštěvy celkem		2 565
Návštěvníci online služeb celkem		39 955
Návštěvníci online služeb	Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu	12 793
	Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru mimo knihovnu	4 450
	Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází z prostoru mimo knihovnu	22 712
Počet vstupů do elektronického katalogu v prostoru knihovny		1 858
Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu v prostoru knihovny		469
Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází v prostoru knihovny		6 755
Počet návštěv webu knihovny		4 221
Výpůjčky	Celkem	6 985
	Výpůjčky absenční	1 014
	Výpůjčky presenční	5 971
Meziknihovní výpůjční služba (MVS)		5
Online informační služby		253

¹⁵ Nové webové stránky knihovny <http://nfa.cz/cz/knihovna/aktuality/>

¹⁶ Podle metodiky Ročního výkazu o knihovně za rok 2014 Kult (MK) 12-01.

VII. 5 Rešeršní, bibliografická a informační činnost

Pracovníci knihovny zajistili rešeršní, bibliografickou a informační činnost dle požadavků. Při své práci využívali vlastní informační zdroje NFA a licencované zahraniční zdroje: *Film Index International (FII)*, *American Film Institute Catalog (AFIC)*, *The FIAF International FilmArchive Database Plus* a databáze *EBSCO Film and Television Literature Index with Full Text (FTLI)* a *Academic Search Complete*. Dále se pracovníci knihovny podíleli na konkrétních edičních projektech Národního filmového archivu. Pro *Filmovou ročenku 2013* sestavili bibliografii filmové literatury a adresář českých filmových periodik a pro *Illuminaci* č.1/2014, č. 2/2014 a č. 3/2014 připravili pravidelnou rubriku o nových titulech *Z přírůstků Knihovny NFA*. V knihovně proběhly informační lekce pro studenty prvního ročníku Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, exkurze pro studenty FF UP v Olomouci, nové zaměstnance a stážisty NFA a dále odborné konzultace pro studentky Ústavu informačních studií a knihovnictví.

VII. 6 Organizace, správa a ochrana fondu

Průběžně probíhala správa fondu v depozitáři, správa příručky ve studovně a skladu v Konviktu. Většina fondu (cca 85%) je uložena v depozitáři v kompaktních regálech ve vhodných skladovacích podmínkách z hlediska vlhkosti, teploty a čistoty vzduchu. Z důvodu nedostatku úložného prostoru pro sbírky proběhl pravidelný přesun fondu z Konviktu do depozitáře na Hradištku včetně kontroly lokací a dislokací v databázi. Byla provedena kompletace ročníků periodik za rok 2013 a dalších titulů k vazbě¹⁷ (celkem 83 svazků). Pokračoval *Projekt Knihovny Národního filmového archivu na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích IX*. Rovněž byla zajištěna chemická očista publikací z mimořádných akvizic. Proběhly plánované revize fondu a byly vypracovány závěrečné zprávy o výsledcích revize sbírky separátů filmů a revize fondu v lokaci Konvikt.

VII. 7 Informační systém knihovny a jeho správa

V roce 2014 proběhly upgrady knihovnického systému Advanced Rapid Library (verze 3.2.178b) a on-line katalogu IPAC3 obsahující celou řadu nových funkcí ve všech modulech. Pravidelně probíhala správa informačního systému knihovny a kontrola log souborů k plánovaným úlohám. Proběhla kompletní výměna všech počítačů, instalace 13

¹⁷ Knihovní vazba - vazba knihy určené pro užívání ve veřejných knihovnách. Jejím účelem je zajistit maximální trvanlivost a funkčnost knihovní jednotky bez ohledu na výtvarnou kvalitu vazby. Nahrazuje původní nakladatelskou vazbu, opatřují se jí rovněž brožované knihy nebo ročníky časopisů a novin.

nových stanic, 3 velkoplošných obrazovek a licence Web Add-On a aktivace nových licenčních klíčů k systému ARL. Knihovna byla dále vybavena novou tiskárnou a dvěma čtečkami čárových kódů. Probíhala správa Digitální knihovny NFA a v závěru roku byla provedena migrace digitálních dat ze systému Kramerius3 do jeho nové verze Kramerius4.

VII. 8 Kooperace, programy a projekty knihovny¹⁸ a další činnosti

V rámci programu VISK7/2014 byl realizován *Projekt Knihovny Národního filmového archivu na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích IX*. Reformátovány (mikrosnímkování, digitalizace, OCR) byly tituly o celkovém rozsahu 2 230 stran: *Vývoj a význam kinematografie a filmu* / K. Smrž (1922), *Jak se píše filmové libreto* / K. Lamač (1923), *Kinematograf* / J. Petr (1921), *Jak psáti pro film?* / V. A. Jarol (1923), *Film* / K. Teige (1925), *Film* / K. Smrž (1924) a periodika *Československý kinotechnik* (1935-1939), *Telehor* (1936), *Ekran* (1934), *Presse-Dienst der Böhmisch-Mährischen Filmzentrale* (1941-1942) a *Studio: aventinská revue pro film a fotografii* (1928-1932) až na úroveň analytickou (články). Údaje o nově digitalizovaných dokumentech jsou součástí Národního registru digitalizace.¹⁹

Ke zkvalitnění služeb, zajištění spolehlivosti dostupnosti elektronických informačních zdrojů a stability provozu a tvorby databází knihovny významně přispěl projekt *Zvýšení dostupnosti a inovace informačních služeb Knihovny NFA* realizovaný v rámci programu VISK3/2014.

Knihovna byla druhým rokem zapojena do dvou konsorciálních projektů Programu Informace – základ výzkumu (LR) – MŠMT: LR-1307 Elektronické informační zdroje pro humanitní a společenské vědy (ELIZA) – MUNI Brno a LR-1308 Národní knihovna ČR – rozvoj informační infrastruktury VaVal pro humanitní obory – NK ČR Praha, jejichž předmětem je zpřístupnění licencovaných filmových a společenskovedních databází²⁰ a zajištění přístupu k aktuálním vědeckým informacím pro potřeby vědy a výzkumu v ČR.

V rámci programu VISK8-A – *České elektronické informační zdroje v roce 2013–2014 a 2014–2015* byla zpřístupněna databáze monitoringu médií s archivem od roku 1996 *Anopress.cz*²¹ a nově od dubna 2014 zahraniční databáze *LibraryPressDisplay*²².

¹⁸ Podrobnosti o projektech <http://nfa.cz/cz/o-nas/projekty/projekty-knfa/>

¹⁹ Národní registr digitalizovaných dokumentů viz <http://www.registrdigitalizace.cz/rdcz/>

²⁰ Podrobnosti o projektech na stránkách <http://www.phil.muni.cz/wkaa/home/veda/eliza> a <http://www.izevo.cz/>

²¹ Podrobnosti o databázi <http://www.anopress.cz>

²² Podrobnosti o databázi <http://www.pressdisplay.com/>

Zároveň byla v rámci téhož programu podána žádost o následné prodloužení přístupu do obou databází a nově i do databáze *ASPI* až do konce března 2016.

Pro projekt Mezinárodní federace filmových archivů *Periodicals Indexing Project (P.I.P)*²³ byl analyticky zpracován čtvrtletník *Illuminace* č. 3/2013, a č. 1 a 2/2014.

Dále v závěru roku 2014 byly podány dvě žádosti o grant, a to v programu VISK7/2015 *Projekt Knihovny Národního filmového archivu na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích X.* a v programu VISK3/2015 projekt *Zvýšení dostupnosti, inovace a rozšíření informačních služeb Knihovny NFA II.*

Pracovníci knihovny se v průběhu roku zúčastnili celé řady odborných seminářů a školení.

V Praze dne 27. února 2015

PhDr. Michal Bregant, generální ředitel NFA, v.r.

²³ Podrobnosti o projektu viz <http://www.fiafnet.org/~fiafnet/uk/publications/iifp.html>